

Kan man verkligen lita på data från kvalitetsregister?

Öron-Sverige, vi har ett resultat.

ÅSA BONNARD, MD, PhD, ME ÖNH HB, Karolinska Universitetssjukhuset och MALIN BERGLUND, MD, ÖNH-kliniken, NÄL

Diskussionerna i Referensgruppen för Kvalitetsregistret för Myringo- och Ossikuloplastik har under många år varit intensiva angående vilken kvalitet vi har på våra gemensamma registerdata. Därför beslöt vi under hösten 2018, med 5 års datainsamling efter nystarten 2013 och nästan 2500 registrerade operationer med både pre- och postoperativa data, att påbörja ett större valideringsarbete. Som första steg har vi valt att validera data från de pre- och postoperativa blanketterna inklusive audiogramdata. Många av er runtom i landet har blivit involverade i denna process då vi ringt, mailat och besökt er för kontroll av data. Vi tycker att det har varit väldigt trevligt med denna kontakt och det gemensamma arbetet som lagts ned över hela Sverige för att genomföra valideringen - och det har gett resultat!

VALIDERINGSPROCESSEN

Vid varje operationsinmatning tilldelas ett individuellt nummer för identifikation. För valideringen har en stickprovsmetod använts på identifikationsnumren med både pre- och postoperativ läkarenkät från okt 2013 tom okt 2018 (n=2480). Var 20:e togs ut för komplett validering av all inmatad data (n=125). I det slumpmässiga urvalet föll 26 av 33 inrapporterande kliniker ut vilket ger en god spridning. Kollegor vid alla dessa kliniker kontaktades för muntlig eller skriftlig validering av inmatningarna genom journalgenomgång och rättning av felaktigt inmatade värden vid behov.

RESULTAT

124 av 125 inmatningar kunde valideras. Varje rad (operation) innehåller som max 110 inmatningar vilket ger maximalt 13 750 möjliga inmatningar. Totalt påträffades 395 felaktigheter (ca 3%) och utslaget över alla validerade operationer ger det 3,2 fel/rad. Över hälften av inmatningarna, 53%, hade max 3 fel. Felen är fördelade över alla delar av registret.

Flest fel, 45% (178st), gällde felaktiga inmatningar av audiogram där 131 stycken gäller enstaka inkorrekt inskrivna frekvenser. Ett mer allvarligt fel är förväxling av höger och vänster sida som har hittats i 4 fall och felväxling av endast benledning i ytterligare 2 fall. I 7 fall har instruktionen missförstått och man har mat-

tat in maximal hörtröskel (75dB för benledning och 130dB för luftledning) där mätning egentligen saknades. Vid kontroll av TMV4 mellan originalinmatade och korrigerade hörselprov uppmättes dock endast en skillnad på ca 1dB.

Saknade värden uppgår till 10% av alla "fel" och ytterligare 8% var inmatningar som var svåra att kontrollera pga otydligheter i journalen. Felaktigt ifyllda datum står för 6%. Viss osäkerhet verkar finnas angående tolkning av frågor, framför allt i det postoperativa formuläret gällande bedömning av djup retraktion (8st) samt om trumhinnan är hel över hörselbensprotesen (13st). När det gäl-

Kvalitetsregisterarbete i Forum Auditum, Brac, Kroatien.

Referensgruppen för Kvalitetsregistret för myringo- och ossikuloplastik 2019, från vänster Mattias Fransson, SUS, Eva Westman, Sundsvall, Åsa Bonnard, Karolinska, Rut Florentzon, Sahlgrenska, Malin Berglund, NÄL, Sara Olaison, Örebro samt PO Eriksson, Akademiska

ler antibiotika och infektionsstatus kan svårigheter att finna informationen i journalen spela in.

Vad som sällan blir fel (3%) är när kirurgerna anger kirurgiska data. Allvarliga fel som registrering av felaktigt öra (2st) och felregistrering av läkt trumhinna (3st) sker, men mycket sällan.

VAD BETYDER RESULTATEN?

Resultaten är analyserade under överinseende av statistiker vid Registercentrum Västra Götaland som sammanfattade kvaliteten på registerdata som god (3-gradig skala: god, acceptabel, undermålig). Totala antalet fel är få och en felprocent på ca 3% ligger till och med i linje med vad som krävs vid kliniska provningar!

De 18 allvarliga fel som finns står för 4% av totala antalet fel. Av de 3 fall med felaktigt besvarad trumhinnestatus tar två av dessa felaktiga svar ut varandra varför felprocenten för trumhinnestatus i detta urval är 0,8%. 72% av de allvarliga felen utgörs av fel i audiogramdata men detta påverkar inte TMV4 nämnvärt eftersom många av felen tar ut varandra. Effekter för subgrupper kan dock inte uteslutas.

VAD GÖR VI MED DENNA INFORMATION?

Det var roligt att se att vi tillsammans gör ett så bra jobb med registreringarna! Vi har identifierat flera förbättringsområden för att underlätta korrekta inmatningar, bl.a. med ytterligare information i form av variabelbeskrivningar som kan användas när man funderar på hur en fråga ska fyllas i. Dessa finns att hämta på hemsidan och kommer snart också att finnas som informationsrutor i web-formuläret. Vi kommer även

att informera på öronkirurgiskt årsmöte samt här i tidningen (se faktaruta).

När det gäller audiogramdata kommer en del automatiska spärrar att läggas in som varnar om hörselprovet verkar orimligt. De kommer att dyka upp i web-versionen framöver.

Korrekta registreringar underlättas av en samsyn kring definitioner för diagnos- och operationskoder varför detta område är något vi kommer att arbeta mer med framöver. Vidare validering av registerdata pågår vid ett antal utvalda kliniker när det gäller täckningsgrad samt kontroll av saknade data såsom läkningsresultat på icke inkluderade operationer och registrerade operationer där återbesök saknas. Vi återkommer med resultaten på dessa valideringar!

Tipsruta för ifyllande av enkät!

- Har hörseln inte mätts, lämna rutan tom
- Höger öra ska alltid skrivas först vid audiogramregistrering
- Försök att fylla i alla rutor
- Undrar du något? Fråga en kompis, oss eller gå in på hemsidan och titta i variabelförteckningen

SAMMANFATTNING

Totala antalet registrerade fel är få och felprocenten ligger i linje med vad som krävs vid kliniska provningar. Allvarliga fel ligger på 1,3 promille och påverkan på utfallet är försumbart för gruppen som helhet. Analysera dina resultat - nu törs du lita på dem! ■